

T.C.
YARGITAY
18. Ceza Dairesi

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI

Esas No : 2016/11648
Karar No : 2018/10716
Tebliğname No : 18 - 2015/51077

İNCELENEN KARARIN;

MAHKEMESİ : Sulakyurt Asliye Ceza Mahkemesi
TARİHİ : 26.11.2014
NUMARASI : 2014/43 (E) ve 2014/45 (K)
SANIKLAR : Veysel PEKDOĞAN, Nazmi BAYRAM
MÜSTEKİ : Türk Eğitim Sen Kuruluşu Şubesi
SÜÇ : Sendikal hakların kullanılmasının engellenmesi
SÜÇ TARİHİ : 01.01.2013
HÜKÜMLER : Beraat
TEMYİZ EDEN : Müşteki vekili
TEBLİĞNAMEDEKİ DÜŞÜNCE : Bozma

KARAR

Yerel Mahkemeye verilen hükümler temyiz edilmekle, başvurunun süresi ve kararın niteliği ile suç tarihine göre dosya görüldü.

Bireyin bir sendikaya girme veya girmeme, sendikal faaliyete katılıp katılmama iradesi Anayasa'nın 51. Siyasal ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 22. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddeleri ile güvence altına alınmıştır.

Yasa koyucu da, çağdaş bir yaklaşımla Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle koruma altına alınan bu hakkın, cebir veya tehdit kullanılarak engellenmesi eylemini, 5237 sayılı TCK'nın 118. maddesinde yeni bir suç tipi olarak düzenlemiştir. Anılan Kanun maddesinin 1. fıkrasıyla bireysel sendika özgürlüğü, 2. fıkrasıyla da kolektif sendika özgürlüğü güvence altına alınmıştır. Ancak unsurları farklı olmakla beraber her iki suçun da sendikal özgürlüğe ilişkin aynı hukuksal değeri koruduğu kabul edilmelidir.

Anayasa'nın 51. maddesinde, "Çalışanlar ve İşverenler üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz."

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesinde, "Herkes barışçıl olarak toplanma ve dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hak, çıkarlarını korumak amacıyla başkalarıyla birlikte sendikalar kurma ve sendikalara üye olma hakkını da içerir."

Siyasal ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 22. maddesinde ise "Herkesin, kendi çıkarlarını korumak için sendikalar kurmak ya da bunlara girme hakkı da dahil olmak üzere, başkalarıyla bir araya gelip dernek kurma hakkı vardır." hükümleri yer almaktadır.

Üyelerinin çalışma koşullarının, ekonomik ve sosyal olanaklarının iyileştirilmesini temel amaç olarak belirleyen sendikalar için toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi elde edebilmek bir yaşamı koşuldur. Bu nedenle bir sendikaya üyeliğin engellenmesi halinde

Esas No : 2016/11648
 Karar No : 2018/10716
 Tebliğname No : 18-2015/51077

2

gerçek kişi olan işçinin suçun mağduru olabileceği ancak sendikaların da bu eylem sonucu üyelerini ve bunun sonucunda toplu iş sözleşmesi yapma yetkisini kaybetme olasılığı karşısında, suçun doğrudan zarar göreni olarak kamu davasına katılma hakları bulunduğu kabulü zorunludur.

Yasal düzenlemeler ve AİHM kararı birlikte değerlendirildiğinde; müşteki Türk Eğitim Sen Sendikasının katılan vekilinin de katılan vekili olarak davaya katılmasına karar verilerek, temyiz isteğinin reddi nedenleri de bulunmadığından işin esasına geçildi.

Viedani kanunun olduğu duruşma sürecini yansıtan tutanaklar, belgeler ve gerekçe içeriğine göre yapılan incelemede,

Bu suç, failin, mağduru bir sendikaya üye olmaya veya olmamaya, bir sendikanın faaliyetlerine katılmaya veya katılmamaya, sendikadan veya sendika yönetimindeki görevinden ayrılmaya zorlamak için cebir veya tehdit kullanmasıyla oluşur. Kanun maddesinde kullanılan cebir fiziki güç kullanılması anlamına gelmekte, tehdit ise manevi cebir niteliğinde olup mağdurun bireysel sendika özgürlüğünü kullanması yolunda iradesini sakatlayan, sendikal haklarını kullanması veya kullanmaya devam etmesi neticesinde kendisinin veya yakınlarının bir zarara uğratılacağını bildiren, belirli bir boyuta ulaşmış ve kolayca kurtulma olanağı bulunmayan her türlü davranıştır. Bu suçun oluşabilmesi için amacın gerçekleşmesi, başka bir anlatımla kişinin sendikaya üye olmaktan veya faaliyetlerine katılmaktan vazgeçmesi veya sendikadaki görevinden ayrılması zorunlu değildir. Bu amaçla mağdura karşı cebir veya tehdit kullanılması suçun tamamlanması için yeterlidir. Bu nedenle bu suç bir tehlike suçudur.

Bu açıklamalar ışığında, incelenen dosyada,

Katılan Gökhan Deveci ifadesinde; İlçe Milli Eğitim Müdür vekili Nazmi Bayram ve Halk Eğitim Merkez Müdürü Veysel Pekdoğan ile okulun bahçesinde karşılaştıklarında, Nazmi Hoca'nın kendisine "Sen Türk Eğitim Senin temsilci misin diye sorduğumu, kendisinde "evet" dediğini, bunun üzerine senin müdür yardımcılığın bitti, istifanı yaz dediğini, yaklaşık 1 saat sonra okul müdür yardımcısı Hüseyin Sarı'nın kendisini odasına çağırdığını, oraya gittiğinde Veysel Hoca'nın kendisine "gel Gökhan şunu imzala" diye istifa formunu uzattığını, kendisinin imzalamak istemediğini, konuşmak istediğini ancak "ben seni çok dinledim, artık konuşmak istemiyorum imzala" dediğini, ancak istifa formunu imzalamadığını beyan ettiği,

Katılan Enez Eveci ifadesinde; İlçe Milli Eğitim Müdür vekili Nazmi Bayram ve Halk Eğitim Müdürü Veysel Pekdoğan'ın yanlarında geçerken, Veysel'in kendisini çağırması üzerine yanına gittiğinde "İlçe Milli Eğitim Müdürünün, Halk Eğitim Müdürünün Eğitim Birsene üyesi olduğu bir yerde bir stajyer öğretmen nasıl başka bir sendikaya üye olur" diye söylediğini, aynı şekilde Nazmi'ninde "sen stajyersin nasıl böyle birşeye cesaret edersin, stajyerlik işin nasıl olacak" dediğini, Veysel'in, sendikadan ayrılıp kendi sendikalarına geçmem yönünde beyanda bulunduğunu, bir sonraki ders saatinde kendisini Müdür yardımcısı Hüseyin Sarı'nın odasına çağırdığını, orada Veysel'in kendisine "Enez şu formu imzala" diyerek istifa formunu uzattığını ve baskıyla imzalatıldığını beyan ettiği,

Mağdur Feride Ekinci ifadesinde; olay tarihinde müdür vekili olarak görev yaptığını, kendisini bu göreve İlçe Milli Eğitim Görev Vekili Nazmi Bayram uygun gördüğünü, İlçe Milli Eğitim Müdür Vekili Nazmi Bayram müdür yardımcısı Murat Altan'ı cep telefonundan arayarak benim kendisini aramasını istediğini, Murat Altan bu durumu kendisine haber vermesi üzerine okul telefonundan Nazmi Bayram'ı aradığında "senin Türk Eğitim Sen üyesi olduğunu öğrendim, sendika üyesi olduğumu bilseydim seni müdür vekili olarak görevlendirmedim, ya müdür vekillikinden yada üyelikten istifa edeceksin, istifa bekliyorum" dediğini, Nazmi Bayram'ın telefon görüşmesi esnasında sinirli olduğunu ve emir kipi ile konuştuğunu ve konuşma üslubundan üzerinde baskı kurmaya çalıştığını ve kendisini tehdit ettiğini sezdığını beyan ettiği,

Bu belge 5070 sayılı Yasa hükümlerine göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Esas No : 2016/11648
 Karar No : 2018/10716
 Tebliğname No : 18 - 2015/51077

3

Sanıkların savunmalarında; kısmen ikrarda buldukları ve tanıklar Onur Cebeci, Hüseyin Sart, Cengiz Tekcan ve Orhan Tekin'in beyanlarında, katılanların ve mağdurun beyanlarını doğrular nitelikte olduğu, dolayısıyla; Halk Eğitim Merkezi Müdürü Veysel Pekdoğan ve İlçe Milli Eğitim Müdür Vekili Nazım Bayram'ın görevlerini ifa ettikleri sırada ilçede görev yapan Gökhan Devoci, Enes Evcı ve Feride Ekinci isimli öğretmenleri üye oldukları Türk Eğitim-Sen Sendikası'ndan istifa etmeye tehdit kullanarak zorladıkları tüm dosya kapsamından anlaşıldığından, sanıkların cezalandırılmaları yerine, tanıkların ifadelerine neden itibar edilmediğinde yeterince açıklanıp tartışılmadan, mahkemeye; "sanıkların şikayete konu sözleri içerisinde 'sen stajyersin nasıl böyle birşeye cesaret edersin, stajyerlik işin nasıl olacak, Enez şu formu imzala, müdür vekillikinden yada üyelikten istifa edeceksin, istifanı bekliyorum' şeklinde ki sözlerin imaya yönelik olduğu, sanıkların yetki ve memuriyetteki konumu gereğince bunu yapamayacağı, ilerleyen süreçte ise hiçbir mağdurun ne görevinden nede sendikası'ndan istifa etmemesi ve bu tehdidin ciddi bir tehdit olarak kabulünün mümkün olmadığı değerlendirilerek, faillerin kullandığı söz ve yaptığı davranışların mağdurlar üzerinde ciddi bir korku oluşturmaya elverişli ve yeterli olması gerektiğinden ve sanıklar tarafından sarfedildiği iddia edilen sözlerin mağdurlarda hiçbir şekilde korku ve çekince yaratmadığı anlaşıldığından suçun tehdit ve cebir unsurlarının oluşmadığı kanaatine varıldığına" şeklindeki yetersiz gerekçe ile, sanıkların beraatlerine karar verilmesi.

Kabule göre de;

Sanıklar hakkında beraat kararı verilirken uygulama maddesinin gösterilmemesi suretiyle CMK'nın 232/6 maddesine aykırı davranılması.

Kanuna aykırı, katılan Türk Eğitim Sen Kırıkkale Şubesi'nin tenyiz nedenleri yerinde görülmele tebliğnameye uygun olarak **HÜKÜMLERİN BOZULMASINA**, yargılamanın hozma öncesi aşamadan başlayarak sürdürülüp sonuçlandırılmak üzere dosyanın esas hüküm mahkemesine gönderilmesine, 04/07/2018 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
H. Y. AKTAN

Üye
C. KOKSAL

Üye
R. AKBAL

Üye
H. S. ÖZBEN

Üye
Ö. CEVAHİR

Okundu: D.Y.